

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 18. juuli 2022
(OR. en)

11496/22

PECHE 270

MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Delegatsioonid
Teema:	Nõukogu järeldused ELi uute vesiviljeluse strateegiliste suuniste kohta

Delegatsioonidele edastatakse lisas põllumajanduse ja kalanduse nõukogu 18. juuli 2022. aasta istungil kokku lepitud nõukogu järeldused ELi uute vesiviljeluse strateegiliste suuniste kohta.

**NÕUKOGU JÄRELDUSED ELi UUTE VESIVILJELUSE STRATEEGILISTE SUUNISTE
KOHTA**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

- A. võttes arvesse komisjoni 12. mai 2021. aasta teatist „ELi vesiviljeluse kestlikkuse ja konkurentsivõime suurendamise strateegilised suunised aastateks 2021–2030“ (COM(2021)0236),
 - B. võttes arvesse komisjoni 25. märtsi 2021. aasta teatist mahetootmise arendamise tegevuskava kohta (COM(2021)0141),
 - C. võttes arvesse nõukogu 19. juuli 2021. aasta järeldusi mahetootmise arendamise tegevuskava kohta,
 - D. võttes arvesse komisjoni 11. detsembri 2019. aasta teatist „Euroopa roheline kokkulepe“ (COM(2019)0640),
 - E. võttes arvesse komisjoni 20. mai 2020. aasta teatist „Strateegia „Talust taldrikule“ õiglase, tervisliku ja keskkonnahoidliku toidusüsteemi edendamiseks“ (COM(2020)0381),
 - F. võttes arvesse nõukogu 19. oktoobri 2020. aasta järeldusi strateegia „Talust taldrikule“ kohta,
 - G. võttes arvesse komisjoni 20. mai 2020. aasta teatist „ELi elurikkuse strateegia aastani 2030. Toome looduse oma ellu tagasi“ (COM(2020)0380),
 - H. võttes arvesse nõukogu 23. oktoobri 2020. aasta järeldusi „Elurikkuse kaitseks on vaja võtta kiireloomulisi meetmeid“,
- 1) **ON RAHUL** Euroopa Komisjoni dokumendiga „ELi vesiviljeluse kestlikkuse ja konkurentsivõime suurendamise strateegilised suunised aastateks 2021–2030“ (edaspidi „vesiviljeluse suunised“) ning **ÜHINEB** ühise visiooniga vesiviljeluse edasiseks arendamiseks ELis;

- 2) **TOETAB** eesmärgi luua kestlik, vastupanuvõimeline ja konkurentsivõimeline mere- ja magevee vesiviljelussektor ning **RÕHUTAB**, et nimetatud eesmärgi saavutamiseks tuleb see seada tähtsusjärjekorras piisavalt kõrgele kohale. See on oluline, et tagada täisväärtusliku, tervisliku ja ohutu toidu pakkumine ning vähendada ELi suurt sõltuvust kalandus- ja vesiviljelustoodete impordist. Samal ajal luuakse sellega majanduslikke võimalusi ja töökohti ning see on hea näide ülemaailmsest üleminekust kestlikele toidusüsteemidele;
- 3) **JUHIB TÄHELEPANU** sellele, et vesiviljeluse suuniste rakendamiseks peavad kõik asjaomased sidusrühmad tegema tihedat koostööd, **TOETAB** komisjoni kavandatud meetmeid koordineerimise, tehnilise toe ja suuniste alal ning **TULETAB MEELDE** vajadust võtta alati arvesse igat liiki vesiviljelussüsteemide, nii mere- kui ka mageveesüsteemide iseärasusi;
- 4) **TOETAB JA RÕHUTAB** vajadust rakendada teadus rakendusuuringute ja -innovatsiooni kaudu praktikasse nii riiklikul kui ka rahvusvahelisel tasandil kõigis vesiviljelussektori osades;
- 5) **VÕTAB ARVESSE**, et vesiviljelussektori kasvu, vastupanuvõime ja konkurentsivõime tagamiseks tuleb võimaldada juurdepääs ruumile, eelkõige karpide ja merekalakasvatuse jaoks, ning kvaliteetsele veele; **NÕUSTUB** komisjoni üleskutsega vaadata läbi õigus- ja haldusraamistik ning seda ühtlustada, sealhulgas jagada parimaid tavasid seoses haldusmenetlustega, nagu on ette nähtud vesiviljeluse suuniste lisas;
- 6) **ON SEISUKOHAL**, et põhjalikumalt tuleks uurida merevesiviljeluse kooseksisteerimist muude tegevustega, nagu taastuenergia tootmine (st avamere tuulepargid), ning et liikmesriigid peaksid omavahel jagama parimaid tavasid;
- 7) **TÕDEB**, et juurdepääs veele ja võimalus kõrvaldada kasutatud vesi vastavalt kohaldatavale õigusele on iga majanduslikult kestliku vesiviljelustegevuse põhinõue; **RÕHUTAB** samal ajal, et suur osa vesiviljelussektorist seisab silmitsi probleemiga, et isegi parimate võimalike meetoditega ei saa täielikult hoida ära teatavate toitainete, näiteks lämmastiku või fosfori sattumist vette;

- 8) **KUTSUB** komisjoni **ÜLES** esitama ettepanekut, millega parandada sidusust ühelt poolt ELi kestliku vesiviljelussektori kasvu eesmärgi ja teiselt poolt ELi keskkonnaalaste õigusaktide, eelkõige veepoliitika raamdirektiivi vahel;
- 9) **JUHIB TÄHELEPANU** sellele, et vesiviljelussektorist pärit biogeenseid aineid võib kasutada väetistena või biogaasi tootmiseks, kui muud õiguslikud tingimused on täidetud. Siiski on vaja veel teha täiendavaid teadusuuringuid ja need innovaatsiliselt rakendada;
- 10) **MÄRGIB** murega, et viimastel aastatel on röövloomade, eelkõige kaitsealuste liikide, nagu kormoranid ja saarmad, kasvav populatsioon muutunud vesiviljelusettevõtjate jaoks suureks probleemiks; **RÕHUTAB** asjaolu, et paljudes piirkondades on kahjud sedavõrd suured, et ettevõtted ei ole enam majanduslikult elujõulised, ning et pelk röövloomade põhjustatud kahju hüvitamine ei ole majanduslikult kestlik; **RÕHUTAB**, et see probleem on veel üks takistus vesiviljelussektori kasvule, kuna vähendab selle kestlikkust ja majanduslikku elujõulisust ning hävitab paljudes piirkondades vesiviljelusest sõltuvaid elatusvahendeid; **KUTSUB** komisjoni **TUNGIVALT ÜLES** määrama õigeaegselt kindlaks tulemuslikud ja tõhusad kogu ELi hõlmavad majandamismeetmed, et hoida ära või vähendada kahju, mida põhjustavad röövloomad, kellel on vesiviljelusele negatiivne mõju;
- 11) **RÕHUTAB**, et vesiviljeluse keskkonnatoime ja loomade heaolu parandamisel ning ambitsioonikate eesmärkide seadmisel on vaja tagada ka vesiviljelusettevõtete majanduslik ja sotsiaalne stabiilsus ja areng ning turustatavate toodete ohutus;
- 12) **TOETAB** uute magevee- ja merevesiviljelusmeetodite, eelkõige väikese keskkonnamõjuga meetodite väljatöötamist, nagu lõimitud multitroofne vesiviljelus, veeringlusega vesiviljelussüsteemid, vetikakasvatus ja akvapoonika;
- 13) **TOETAB** vesiviljeluse keskkonnaalase, sotsiaal-majandusliku ja ajaloolise rolli tugevdamist, kuna vesiviljelus on üks tõhusamaid loomse valgu allikaid, sealhulgas tuleks suurendada selle panust kliimamuutuste leevendamisse;

- 14) **RÕHUTAB**, et edasiste sammude hulgas ELi vesiviljeluse keskkonnatoime parandamiseks on mahepõllumajandusliku vesiviljeluse kasv, nagu on ette nähtud strateegias „Talust taldrikule“ ja mahetootmise arendamise tegevuskavas; **TOONITAB** siiski, et selle eesmärgi saavutamiseks vajalike meetmete võtmiseks on vaja üksikasjalikult analüüsida praegust olukorda ja hinnata tõkkeid, mis takistavad mahepõllumajandusliku vesiviljeluse arengut; samuti **KUTSUB** komisjoni **ÜLES** kaaluma ettepanekut muuta määrust (EL) 2018/848 (mis käsitleb mahepõllumajanduslikku tootmist ja mahepõllumajanduslike toodete märgistamist), mis praegu võimaldab koorikloomakasvatust ja kalakasvatust sertifitseerida mahepõllumajanduslikuna üksnes väga rangetel tingimustel;
- 15) **JUHIB TÄHELEPANU** sellele, et mõne magevee-, mere- ja muu vesiviljelussüsteemi keskkonnatoime on suurem. ELi tasandil puudub praegu selliste kestlike toodete märgistamise või sertifitseerimise süsteem, samuti ei ole kehtestatud tingimusi, mis soodustaksid seda liiki vesiviljelust, isegi kui nende keskkonnatoime on märkimisväärne; **PALUB** sellega seoses komisjonil teha ettepanek luua läbipaistev ELi süsteem tootjate tunnustamiseks ja premeerimiseks sellise vesiviljeluse haldamise eest, mis on keskkonnasõbralik ja/või võimaldab pakkuda täiendavaid ökosüsteemiteenuseid. Oluline on motiveerida tootjaid saavutama paremaid vesiviljeluse keskkonna- ja sotsiaal-majanduslikke tulemusi. Äärmiselt oluline on tagada sellise tegevuse pikaajaline toetuskava;
- 16) **TOETAB** sektori jaoks kliimamuutustega kohanemise strateegiate väljatöötamist riiklikul tasandil, tuginedes parimatele teaduslikele nõuannetele;
- 17) **JUHIB TÄHELEPANU** sellele, et keskkonnakvaliteedi ja kalade heaolu näitajate kehtestamisel ja jälgimisel on oluline kasutada olemasolevaid andmeid. On vaja vältida andmete kogumisega seotud halduskoormuse ülemäärast suurenemist;
- 18) **TOETAB** komisjoni kavatsust edendada ELi vesiviljelust, aidates nii tarbijatel teha teadlikke valikuid seoses Euroopa kestlike vesiviljelustoodetega, ning **RÕHUTAB**, et liikmesriikidel on oluline roll kogu ELi hõlmava ELi vesiviljeluse kampaania laiaulatusliku tutvustamise tagamisel; **SOOVITAB** suurendada tarbijate teadlikkust mere- ja magevee vesiviljeluse eelistest, eelkõige keskkonnavalasest, sotsiaalsest ja kliimaalasest kasust;

- 19) **KUTSUB ÜLES** ühtlustama ja kehtestama vesiviljelussektoris andmete kogumisele kohaldatavaid eritingimusi, eelkõige ELi andmekogumise raamistiku ja ELi statistikaalase õiguse sünkroniseerimise teel, võttes arvesse erinevaid vesiviljelussüsteeme; **TERVITAB** selliste andmete edastamiseks ja jagamiseks kasutatavate haldusmenetluste lihtsustamist;
- 20) **ON TEADLIK** nakkushaiguste ohtudest, mis piiravad vesiviljeluse tootlikkust väga olulisel määral; **TERVITAB** seetõttu haiguste ohjamise parimate tavade väljatöötamist kooskõlas strateegiaga, mille eesmärk on tugevdada ELi ja liikmesriikide meetmeid antimikroobikumiresistentsuse vastu võitlemiseks, samuti häid loomakasvatustavasid, milles peaks olema olulisel kohal loomade heaolu; **TOETAB** haiguste seire ja aruandluse säilitamist ja ühtlustamist ELi liikmesriikides; **TOONITAB**, kui oluline on uurida olemasolevaid ja uusi patogeene ning sobivaid tõhusaid ravimeid ja ravi, et tagada kasvatatavate organismide tervis ja heaolu; **RÕHUTAB** haigusresistentsete ja vastupanuvõimelisemate kalaliikide aretusuuringute intensiivistamise tähtsust.
-